

NHỊP CẦU ĐẦU TƯ

HỎI - ĐÁP CHỨNG KHOÁN

Theo quy trình hiện hành, cổ phiếu mua đến chiều T+3 về tài khoản của NĐT và T+4 được bán. Như vậy, CTCK cho phép NĐT bán T+2, T+3 là vi phạm pháp luật về điều khoản cấm bán khống. Xin hỏi pháp luật xử lý ra sao đối với những trường hợp này của CTCK?

Phạm Minh Vân, Hà Nội

Trả lời:

Theo quy trình giao dịch chứng khoán hiện tại thì có một số hình thức thanh toán như thanh toán đa phương (T+3), thanh toán song phương và thanh toán trực tiếp (từ T+1 đến T+3, do 2 bên thỏa thuận). Trong đó, hình thức thanh toán trực tiếp được áp dụng với các giao dịch có khối lượng lớn hơn hoặc bằng 100.000 cổ phiếu; lớn hơn hoặc bằng 10 tỷ đồng mệnh giá trái phiếu (giao dịch lớn). Ngoài trừ giao dịch lớn, các giao dịch khác phải tuân thủ theo hình thức thanh toán đa phương (T+3). Trong trường hợp này, đến chiều T+3 thì cổ phiếu về tài khoản của NĐT. Và do vậy, chỉ đến T+4 thì NĐT mới được quyền bán lại cổ phiếu mới mua về.

Khoản 9 Điều 71 Luật Chứng khoán quy định nghĩa vụ của CTCK là "thực hiện việc bán hoặc cho khách hàng bán chứng

khóa khi không sở hữu chứng khoán và cho khách hàng vay chứng khoán để bán theo quy định của Bộ Tài chính".

Như vậy, pháp luật không cấm CTCK cho phép NĐT được bán chứng khoán khi không sở hữu chứng khoán (bán khống), nhưng phải theo quy định của Bộ Tài chính. Đến nay, Bộ Tài chính chưa ban hành quy định về bán khống chứng khoán. Do vậy, mọi giao dịch mua, bán chứng khoán phải tuân theo quy định pháp luật về chứng khoán hiện hành.

Theo Khoản 5 Điều 33 Quy chế tổ chức và hoạt động của CTCK ban hành kèm theo Quyết định số 27/2007/QĐ-BTC ngày 24/04/2007 của Bộ trưởng Bộ Tài chính thì "CTCK chỉ được nhận lệnh của khách hàng có đủ tiền và chứng khoán theo quy định của UBCK và phải có biện pháp cần thiết để đảm bảo khả năng thanh toán của khách hàng khi lệnh giao dịch được thực hiện".

Ngoài ra, theo Quy chế giao dịch chứng khoán tại TTGDCK Hà Nội ban hành kèm theo Quyết định số 353/QĐ-TTGDHN, tại Điều 9 quy định: "Khi đặt lệnh bán chứng khoán hoặc lệnh chào bán giao dịch thỏa thuận, NĐT phải có đủ số lượng chứng khoán đặt bán trên tài khoản giao dịch chứng khoán mở tại thành viên, ngoại trừ có quy định khác của Bộ Tài

chính".

Theo Quy chế giao dịch chứng khoán tại Sở GDCK TP. HCM (HOSE) ban hành kèm theo Quyết định số 124/QĐ-SGDHCM và Quyết định số 40/QĐ-SGDHCM sửa đổi, bổ sung Quy chế giao dịch chứng khoán tại HOSE, tại Điều 22.3 quy định: "Khi đặt lệnh bán chứng khoán hoặc quảng cáo bán chứng khoán (khi đặt lệnh mua chứng khoán hoặc quảng cáo mua chứng khoán), số dư chứng khoán (số dư tiền) trên tài khoản của khách hàng mở tại thành viên phải đáp ứng các điều kiện về tỷ lệ ký quỹ chứng khoán (tiền)".

Theo đó, khi chứng khoán chưa về tài khoản của NĐT thì NĐT chưa được phép đặt lệnh bán chứng khoán và CTCK không được nhận lệnh bán của NĐT khi chưa có chứng khoán trong tài khoản của NĐT.

Nếu CTCK thực hiện lệnh bán chứng khoán của NĐT khi chứng khoán chưa về tài khoản của NĐT là vi phạm pháp luật và sẽ bị xử phạt theo quy định tại Điểm a Khoản 3 Điều 20 Nghị định số 36/2007/NĐ-CP về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực chứng khoán.

**LS. Phạm Thị Bích Liên
và Ngô Thị Bích Phương**
Công ty Luật hợp danh Luật Việt
www.luatviet.com